

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра новітньої історії України

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
УКРАЇНА В ЄВРОПЕЙСЬКИХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ
ПРОЦЕСАХ

для студентів

галузі знань
спеціальності
освітній рівень
освітні програми

03 Гуманітарні науки
032 Історія та археологія,
Перший (бакалаврський)
Історія України та культурна антропологія
(з поглибленим вивченням іноземних мов)

вибірковий блок
вид дисципліни

Історія України в новітню добу: людина, суспільство, держава
вибіркова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2021 /2022
Семестр	8
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладач: Петасюк Олена Іванівна, кандидат історичних наук, доцент кафедри новітньої історії України

Пролонговано: на 2022/2023 н.р.

(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____

(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2021

Розробник: Петасюк О. І. канд. іст. наук, доцент

ЗАТВЕРДЖЕНО

Завідувач кафедри новітньої історії України

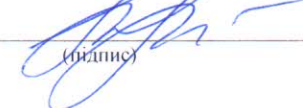
(підпис)

(Андрій ПИЖИК)
(прізвище та ініціали)

Протокол № 11 від «29» серпня 2021 р.

Схвалено науково-методичною комісією історичного факультету

Протокол від «26» серпня 2021 року № 7

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

(Наталія ТЕРЕС)
(прізвище та ініціали)

1. Мета дисципліни – здобуття теоретичного фундаменту знань проблеми інтеграційного руху України, усвідомлення сутності головних тенденцій та закономірностей практичного поступу країни у євроінтеграційному напрямку, формування у студентів уміння спиратися на концептуальні основи національної стратегії держави.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. Знати сучасні методи історичного пізнання; історичний термінологічно-понятійний апарат; характер і особливості інтеграційного розвитку України та світу; основні історичні події в межах курсу, їх періодизацію, джерельну базу, причини та наслідки.

2. Вміти самостійно поглиблювати свої знання шляхом пошуку й опрацювання нової інформації з використанням сучасних технічних засобів; науково оцінювати роль суб'єктивних та об'єктивних чинників в історичному процесі, подіях і явищах.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Навчальна дисципліна складається із 2-х блоків: теоретичні підвалини інтегрування, світові інтеграційні процеси та входження України в європейські структури; основи політичного, безпекового та інформаційного інтегрування України

Осмилення ідеї євроінтеграційного поступу має ціннісно-ідеологічний вимір та вимір безпеки. Навчальна дисципліна дозволить закріпити уміння: проводити моніторинг ситуації (аналіз, висновки, прогнози); ілюструвати твердження історичними прикладами; узагальнювати матеріал відповідними схемами та таблицями; проводити короткі огляди передісторії певних проблем; готувати матеріали на круглі столи, для контент-аналізу текстів масової комунікації тощо.

4. Завдання (навчальні цілі) - здатність у процесі навчання, здійснювати аналіз історичних явищ і подій, що передбачає застосування теорій та методів історичної науки; формування вмінь студентів системно й історично аналізувати політичний, соціально-економічний бекграунд інтеграційного руху України; вироблення навичок компаративного бачення світових процесів; порівняння змісту різних текстів, пошук та узагальнення інформації з досліджуваної проблеми; критичне усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами у минулому та сучасності; сприяння усвідомленню сутності інтеграційних процесів та явищ; персоніфікація історії інтеграції.

Загальні компетентності – знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність працювати у команді; навички здійснення безпечної діяльності; визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань; здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства.

Фахові компетентності – критичне усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів і контекстів; знати найважливіші події та аналізувати процеси державотворення в сучасній Україні.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати наукову хронологію, періодизацію і характеристики основних етапів інтеграційного руху	Лекція	Залік, набрання не менше 60% балів; К / Р , 60% правильних відповідей	15%
1.2	Знати основні інтеграційні тенденції в конкретні історичні періоди	Лекція	Залік, набрання не менше 60% балів; К / Р , 60% правильних відповідей	15%
1.3	Знати найважливіші факти, події в історії інтеграції	Лекція, самостійна робота	К / Р , 60% правильних відповідей; залік, набрання не менше 60% балів	25%
2.1	Вміти всебічно розглядати проблему дослідження з використанням відповідних джерел і наукової літератури	Самостійна робота	Презентація	5%
2.2	Вміти інтерпретувати інформацію з різноманітних джерел	Самостійна робота	Презентація	5%
2.3	Вміти досліджувати життя та діяльність певних постатей інтеграційного руху у контексті їхньої історичної доби	Самостійна робота	Тест, 60% правильних відповідей	5%
2.4	Вміти робити висновки про результати діяльності осіб, спільнот та структур у конкретні історичні епохи	Самостійна робота	Презентація	5%
2.5	Вміти виявляти закономірності та особливості національного та світового поступу в інтеграційній сфері, їх взаємозалежності у процесі історичного розвитку	Лекція	залік, набрання не менше 60% балів	10%
2.6	Вміти виявляти і опрацьовувати належним чином джерела інформації	Самостійна робота	Тест, 60% правильних відповідей	5%
4.1	Прийняти і обґрунтувати рішення, що дозволяють виявляти спільні й відмінні риси в підходах українських і зарубіжних істориків до історії інтегрування	Лекція	Залік, набрання не менше 60% балів	10%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни/ Програмні результати навчання	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	4.1
Виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії.		+	+			+	+	+		+
Знати сутність та особливості українського державотворення в різні історичні періоди.	+		+						+	
Знати найважливіші події та аналізувати процеси державотворення в сучасній Україні.				+	+			+	+	
Знати особливості суспільно-політичних та національно-культурних процесів в радянській Україні за доби тоталітаризму.				+				+	+	

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

Самостійна робота (тести, презентації): РН 1.3, РН 2.1, РН 2.2, РН 2.3, РН 2.4, РН 2.6 - 50 балів / 30 бали*.

Контрольна робота (тест) блоки 1 та 2: РН 1.1, РН 1.2, РН 1.3 - 10 балів/6 балів*.

Залік (розлогі відповіді на два запитання): РН 1.1; РН 1.2; РН 1.3, РН 2.5, РН 4.1 - 40 балів/ 24 бали*.

* максимальний бал / пороговий бал для отримання позитивної оцінки з відповідної форми контролю.

- підсумкове оцінювання: залік.

Обов'язковою умовою для отримання заліку є написання студентом підсумкової контрольної роботи і виконання творчого завдання.

- Студент, який не набрав 60 балів за результатами семестрового оцінювання, не склав залік і йому у відомість проставляється оцінка «не зараховано».

Для складання заліку під час перескладання, яке призначається відповідно до затвердженого деканатом графіку, студент має відпрацювати викладачу ті види семестрового оцінювання на яких не набрав мінімальної кількості балів (контрольна робота, пропущені чи з незначною кількістю набраних балів семінарські заняття). У разі якщо студент не отримав залік під час перескладання викладачу, відбувається перескладання комісії. Для перескладання на комісії студенту пропонується перелік запитань та завдань, які мають перевірити всі результати навчання за даною дисципліною.

7.2 Організація оцінювання:

Зміст курсу поділений на 2 змістових модулі. Кожний модуль включає в себе лекції, самостійну роботу студентів, які завершуються рейтинговим контролем рівня засвоєння знань програмного матеріалу відповідної частини курсу. Оцінка успішності знань студентів здійснюється під час семестрового оцінювання (контрольна робота, тести, презентації) та підсумкового оцінювання (залік).

Оцінювання студентів здійснюється у двох формах: поточний контроль (самостійна робота, контрольна робота) і підсумковий контроль (залік).

Загальна сума балів – 100 балів (із них, поточний контроль 60 балів; підсумковий контроль – 40 балів).

Загальну кількість балів студента формують семестрові бали, отримані з усіх тем двох змістових модулів:

- бали, отримані за модульні контрольні роботи (у формі тестування);
- бали, отримані за самостійну роботу (тести, презентації);

Блок 1. Теоретичні підвалини інтегрування, світові інтеграційні процеси та входження України в європейські структури.		Блок 2. Основи політичного, безпекового, інформаційного інтегрування України		Залік
30 залікових балів (максимум)		30 залікових балів (максимум)		40 балів (максимум)
Самостійна робота	Контрольна робота (тест)	Самостійна робота	Контрольна робота (тест)	
25 максимум	5 максимум	25 максимум	5 максимум	
15 мінімум	3 мінімум	15 мінімум	3 мінімум	24 бали (мінімум)

САМОСТІЙНА РОБОТА

Предметом самостійної роботи студентів є опрацювання ними як окремих тем програми дисципліни в цілому, так і деяких розділів тем. Перевірка рівня засвоєння матеріалу самостійно опрацьованих тем чи окремих розділів здійснюється у формі контрольної роботи на останньому семінарі з 1 та 2 блоків дисципліни. Самостійна робота студентів оцінюється в діапазоні від 0 до 5 балів.

Також до самостійної роботи входять чотири презентації, які оцінюються до 5 балів кожна (повна візуалізація проблеми – 5 балів; відображення більшості напрямів проблеми – 4 бали; розкриття певних частин проблеми – 3 бали; поверхове розкриття проблеми – 2 бали; відсутнє розкриття проблеми – 1-0 балів).

Критерії оцінювання самостійної роботи у тестовій формі (від 0 до 5 балів):

12 запитань

- а) вірна відповідь на одне запитання – 1 бал;
- б) невірна відповідь – 0 балів.

Таблиця переведення тестових балів за самостійну роботу в залікові бали

Бали за самостійну роботу за результатами тестування	Залікові бали
11-12	5
9-10	4
7-8	3
5-6	2
3-4	1
0-2	0

КОНТРОЛЬНА РОБОТА

По завершенні вивчення кожного змістової частини студент пише контрольну роботу (тест). Участь всіх студентів в контрольному заході обов'язкова. Контрольна робота проводиться у письмовій тестовій формі і виконується на останній лекції із кожної змістової частини курсу. Максимальна кількість балів, яку можна набрати за контрольну роботу - 5 балів.

Студент, який з поважної причини пропустив контрольну роботу, зобов'язаний надати відповідний документ і викладач за погодженням з деканатом призначає нову дату її проведення.

Критерії оцінювання контрольної роботи у тестовій формі: 24 запитання

- а) вірна відповідь на одне запитання – 1 бал;
- б) невірна відповідь, відсутність відповіді – 0 балів.

Таблиця переведення балів за модульний контроль у залікові бали

Бали за результатами тестового модульного контролю	Залікові бали
21-24	5
17-20	4
13-16	3
9-12	2
5-8	1
0-4	0

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумковий контроль знань студентів у формі заліку

Залік з навчальної дисципліни «Україна в європейських інтеграційних процесах» містить 2 питання, які оцінюються у діапазоні від 0 до 20 балів кожне. Критерії оцінок окремого залікового завдання:

- 0 – питання не розкрито;
- 1-11 балів – розкритий лише окремих аспект питання;
- 12-17 балів – розкрита більшість аспектів питання;
- 18-20 балів – розгорнута відповідь на питання.

Студент, який дав відповідь на всі питання заліку і набрав не менше 24 балів добавляє у свій актив певну суму балів, яка додається до балів набраних студентом за результатами поточного контролю.

Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж *критично-розрахунковий мінімум* – **36 балів** необхідно у визначені викладачами дні пройти співбесіду з пропущених семінарських занять і лекцій з тим, щоб набрати критичний мінімум і допуститися до перескладання іспиту.

При простому розрахунку отримаємо:

	Блок 1	Блок 2	Залік	Підсумкова оцінка
Мінімум	18	18	24	60
Максимум	30	30	40	100

7.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій, самостійна робота

№ п/п	Назва лекції	Кількість годин	
		Лекції	Самостійна робота
Блок 1. Теоретичні підвалини інтегрування, світові інтеграційні процеси та входження України в європейські структури.			
1.	Вступ. Історіографія. Характеристика джерельної бази. Тема 1. Інтеграція як закономірність розвитку світового господарства. Феномен інтеграції в глобальну епоху.	4	8
2.	Тема 2. Світові інтеграційні процеси	4	6
3.	Тема 3. Економічна інтеграція країн з перехідною економікою (1990-і рр.).	4	2
4.	Тема 4. Участь України в загальноєвропейському процесі: 1. Входження України в європейські економічні та політичні структури 2. Співробітництво України з НАТО.	7	14
	<i>Модульна контрольна робота 1</i>	1	
Блок 2. Основи політичного, безпекового, інформаційного інтегрування України			
5.	Тема 5. Діяльність України в ООН та світових міжнародних організаціях.	4	10
6.	Тема 6. Проблеми входження України в світовий інформаційний простір.	4	10
7.	Тема 7. Концептуальні основи національної стратегії України.	1	10
	<i>Підсумкова модульна контрольна робота</i>	1	
	Всього за семестр	30	60

Загальний обсяг **90 год.**, в тому числі: Лекцій – **30 год.** Самостійна робота – **60 год.**

9. Рекомендована література та джерела:

1. Білорус О.Г. Глобалізація і національна стратегія України. – К.: ВО „Батьківщина”, Броди: Просвіта, 2001. – 301с.
2. Інтеграція правової системи України в Європейський простір: стан та шляхи розвитку : монографія / В. Г. Гриценко, Є. Ю. Соболю, Л. Т. Рябовол, В. М. Кондратенко, Т. М. Мілова; За ред. В. Г. Гриценко, Є. Ю. Соболю.– Кропивницький : ПОЛІМЕД-Сервіс, 2018.– 336 с.
3. Кордон М. В. Європейська та євроатлантична інтеграція України : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М. В. Кордон. – 2-ге вид. – Київ: Центр учб. літ., 2010. – 171 с.
4. Ліпкан В. А., Максименко Ю. Є., Желіховський В. М. Інформаційна безпека України в умовах євроінтеграції. - Київ: КНТ, 2006. 280 с.
5. Петасюк О. Гібридна війна: сприйняття явища через дефініції терміну // International scientific and practical conference «Challenges of hybrid war: information dimension: conference proceedings. August 16-17, 2019. Vilnius : Izdevnieciba «Baltija Publishing». 164 pages. – p. 41-44.
6. Петасюк О. І. Парадигма глобального розвитку : запити, виклики, прогнози // Research, challenges and development prospects in the area of social sciences: Collective monograph . Riga: Publishing House “Baltija Publishing”, 2020. 348 p. P. 200-216. DOI <https://doi.org/10.36059/978-9934-588-42-6/200-216>
7. Петасюк О. І. Проблема цивілізаційного поступу: бачення перспективи в епоху глобалізації. // Challenges and prospects for the development of social sciences in Ukraine and EU countries: comparative analysis: Collective monograph. Riga: Izdevnieciba “Baltija Publishing”, 2019. 324 p. p. 239-255.
8. Петасюк О. Політична та економічна інтеграція в глобальну епоху // Регіональні студії. № 20. 2020. С. 125-130. DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6170/2020.20.21>
9. Словник-довідник Європейського Союзу / ред. Ю. Марченко. – К.: К.І.С., 2001. – 152 с.\
10. Філософія інтеграції : Монографія / За заг. ред. В.Д.Бондаренка, Ф.Г.Ващука. – Ужгород: ЗакДУ, 2011. URL:<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/3719>

Додаткова література:

1. Ананьїн В. О. Безпека сучасного суспільства: Навч. посібник / М-во оборони України; Київ. військ. ін-т управління і зв'язку. – К.: КВІЧЗ, 2000. – 160 с.
2. Василенко С.Д. Україна: геополітичні виміри в загальноєвропейському процесі. – Одеса, 2000. – 208 с.
3. Гольцов А. Геополітика та політична географія. - Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 416 с.
4. Демократія. Council of Europe. URL: <https://www.coe.int/uk/web/compass/democracy>
5. Задорожний Г. В. Консцієнтальна війна – провідна форма геоекономічного підкорення свідомості як нового предмету праці в умовах неоліберальної глобалізації. Вісник економічної науки України. 2021. № 1 (40). С. 199-206. doi: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2021.1\(40\).199-206](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2021.1(40).199-206)
6. Ідентичність національна. Енциклопедія історії України. URL: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=EIU&P21DBN=EIU&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=eiu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=TRN=&S21COLORTERMS=0&S21STR=identychnist_nacionalna
7. Історія в термінах і поняттях. Навчальний посібник. / За заг. ред. Т. В. Орлової. – Вишгород: ПП Сергійчук М. І., 2014. – 732 с.
8. Коропецький І. С. Дещо про минуле, недавнє минуле та сучасне української економіки. – К.: Либідь, 1995. – С. 185-193.
9. Кулініч М.А. Україна у новому геополітичному просторі: проблеми регіональної та субрегіональної безпеки. – К.: НАСД, 1994. – 29 с.

10. Магда Є. Гібридна війна: питання і відповіді. Детектор медіа. URL: <https://ms.detector.media/mediaanalitika/post/13805/2015-07-27-gibrydna-viyna-pytannya-i-vidpovidi/>
11. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1980-2000 роки): Підручник / Л.Ф. Гайдуков, В.Г. Кремень, Л.В. Губерський та інші. – К.: Либідь, 2001. – 624 с.
12. Нижник Н.Р. та інші. Національна безпека України (методологічні аспекти, стан і тенденції розвитку): Навч. посібник. – К.: Преса України; Ірпінь: ДПС України, 2000. – 303 с.
13. Петасюк О. І. Осмислення євроінтеграційного та євроатлантичного поступу в контексті стратегії України. Європейські історичні студії: 2015. – №1. – с. 62-76. URL: <http://eustudies.history.univ.kiev.ua/>
14. Петасюк О. І. Політична та економічна інтеграція в глобальну епоху. // Регіональні студії. № 20. 2020. С. 125-130. DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6170/2020.20.21>
15. Петасюк О. Інформаційні виклики в контексті постмодерністичного світосприйняття. // Вісник Львівського університету. -Львів: ЛНУ імені І. Франка, 2018. -Випуск 18. Серія філос.-політолог. студії. 418 с. - С. 328-335.
16. Психологічна війна. Medbib.URL: <http://medbib.in.ua/psihologichna-viyna.html>
17. Скіннер К. Людина цифрова / пер. з англ. Г. Якубовська. Харків: Вид-во «Ранок»: Фабула, 2020. 272 с.
18. Україна 2030Е – країна з розвинутою цифровою економікою. URL: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoyu.html#6-2-2>

10. Додаткові ресурси:

1. www.rada.gov.ua – Верховна Рада України
2. www.president.gov.ua – Президент України
3. www.kmu.gov.ua – Кабінет Міністрів України
4. <http://novitukr.history.knu.ua/> - кафедра новітньої історії України
5. <https://ukrainetonato.com.ua/> - журнал Ukraine to NATO